

Organizational Behavior Management in Sport Studies

ORIGINAL ARTICLE

Identifying factors affecting the reduction of aggressive behaviors of football coaches in the Premier League of Iran

Nasrin Azizian Kohan^{1*}, Mohammad Zare Abandansari², Tayyebeh Yanpi³

¹ Associate Professor, Department of Sports Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

² Ph.D student of Sports Management Department, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

³ Ph.D student of Sports Management Department, Faculty of Physical Education, Mazandaran, Babolsar, Iran.

Correspondence

Nasrin Azizian Kohan

Email: nasrinazizian@yahoo.com

ABSTRACT

The prevalence of unsportsmanlike conduct and misconduct among football coaches has a detrimental effect on the sport as a whole. This phenomenon manifests in the form of clashes between players and coaching staff, altercations with referees, fan violence inside and outside stadiums, and widespread controversies in cyberspace. Therefore, it is imperative to devise effective strategies to combat aggressive behavior among coaches in the Persian Gulf Pro League, which is the objective of this research. This research was conducted with an applied goal and a qualitative approach using a descriptive phenomenological framework. The research participants consisted of experts relevant to the subject. The sampling method was purposeful and snowballing, and the sampling continued until non-repetitive concepts could be extracted from the interviews. The data collection tool was a semi-structured interview, and MaxQDA version 20 was used for data analysis and categorization. To determine the validity and reliability, criteria such as validity, transferability, dependability, and confirmability were utilized. The factors influencing the reduction of aggressive behaviors among coaches in the Iranian Premier League included 82 sub-themes categorized into 10 main themes: development of personal dimensions, development of psychological dimensions, development of interpersonal dimensions, development of environmental dimensions, development of financial dimensions, development of coaching dimensions, improvement of conflict and stress management, development of training and awareness, development of club performance, and development of federation performance. Ultimately, it is essential to consider the mentioned themes in this research in order to reduce aggressive behaviors among football coaches.

KEYWORDS

Aggressive behaviors, football coaches, clubs, federations.

نشریه علمی

مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش

«مقاله پژوهشی»

شناسایی عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران

نسرین عزیزیان کهن*^۱، محمد زارع آبدانسری^۲، طیبه یانپی^۳

چکیده

بروز رفتارهای نابهنجار و دعاوی مربیان، به بدنه فوتبال آسیب بسیاری زیادی وارد می‌سازد و این موضوع منجر به درگیری بازیکنان، کادرفنی با یکدیگر و داوران، درگیری‌های هواداران در ورزشگاه‌ها، خارج از آن و حتی ایجاد حواشی بسیار زیاد در فضای مجازی می‌گردد. درنهایت حواشی فوتبال به کاهش کیفی سطح رقابت‌ها ختم می‌شود و مسیر رشد و توسعه فوتبال را مختل می‌سازد. بنابراین ضروریست تا به منظور مقابله با رفتارهای پرخاشگرانه مربیان در لیگ برتر خلیج فارس، راهکارهای مناسبی اندیشیده شود که این مسئله هدف پژوهش حاضر است. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و به روش کیفی با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی توصیفی انجام شد. جامعه شرکت‌کننده در پژوهش، خبرگان مرتبط با موضوع بودند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و گلوله‌برفی بود و نمونه‌گیری‌ها تا زمانی که امکان استخراج مفاهیم غیرتکراری از مصاحبه‌ها وجود داشت؛ ادامه یافت. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود و به منظور بررسی و دسته‌بندی اطلاعات، از نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰ استفاده گردید. جهت تعیین روایی و پایایی از معیارهای اعتبار، انتقال‌پذیری، قابلیت اعتماد و تایید پذیری استفاده شد. عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران، شامل: ۸۲ مضمون فرعی در قالب ۱۰ مضمون اصلی توسعه ابعاد فردی، توسعه ابعاد روانی، توسعه ابعاد میان فردی، توسعه ابعاد محیطی، توسعه ابعاد مالی، توسعه ابعاد مربیگری، بهبود مدیریت تعارض و استرس، توسعه آموزش و آگاهی، توسعه عملکرد باشگاه‌ها، توسعه عملکرد فدراسیون می‌باشد. درنهایت ضروریست به منظور کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال، به مضامین بیان‌شده در این پژوهش توجه شود.

واژه‌های کلیدی

رفتارهای پرخاشگرانه، مربیان فوتبال، باشگاه، فدراسیون

^۱ دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
^۲ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
^۳ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

نویسنده مسئول:

نسرین عزیزیان کهن

رایانامه: nasrinazian@yahoo.com

استناد به این مقاله:

عزیزیان کهن، نسرین، زارع آبدانسری، محمد، یانپی، طیبه. (۱۴۰۳). شناسایی عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران. مطالعات مدیریت

رفتار سازمانی در ورزش. ۱۱(۳)، ۲۶-۱۱.

مقدمه

فوتبال از جمله ورزش‌هایی است که اشتیاق زیادی را برای مردم علاقه‌مند به منظور تماشای رقابت‌ها ایجاد می‌کند (۹). با توجه به محبوبیت فوتبال، میلیون‌ها نفر در سراسر جهان اعم از تماشاچیان در ورزشگاه‌ها و یا هواداران از طریق تلویزیون، اینترنت و رادیو، بازی‌های باشگاه مورد علاقه‌شان را با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای دنبال می‌کنند (۱۶). اساسا فوتبال به‌طور گسترده در زندگی روزمره مردم وجود دارد؛ بیشتر مردم علاقه زیادی به تماشای رویدادهای ورزشی دارند اما در هنگام انجام فعالیت‌های ورزشی، گاهی اوقات به دلیل تغییر وضعیت روحی و روانی، رفتارهای نامناسب مختلفی که تخمین و پیش‌بینی آن‌ها دشوار است رخ می‌دهد؛ و این حوادث غیرمنتظره به راحتی به درگیری‌های خشونت‌آمیز تبدیل و سبب پیامدهای منفی بر روی نظم عمومی می‌گردد که این مسئله نه تنها بر روند عادی رقابت‌ها تأثیر دارد، در نهایت منجر به ذهنیت منفی بر مخاطبان می‌شود (۱). همچنین مسائل بیان شده در نهایت سبب کاهش حمایت مالی بخش خصوصی از باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر می‌شود (۱۵).

در مطالعه آکادمیک ورزش، اصطلاح خشونت در زمینه‌های برای توصیف انبوهی از اعمال، رفتارها و پدیده‌ها به کار می‌رود (۷). پرخشگری به پیامد ناامیدی یا واکنشی به یک اثر منفی که هنگام مواجهه با محرک بد تجربه می‌گردد؛ اطلاق می‌شود. پرخشگری یک نوع نگرش نیست؛ بلکه یک رفتار است که در اعمالی که به قصد آسیب‌رساندن انجام می‌شود؛ منعکس گردد (۲). رفتارهای پرخشگرانه به اشکال مختلف مانند؛ خشم، رفتار سلطه‌جویانه، پرخشگری کلامی، خشونت فیزیکی یا رقابت نامناسب می‌تواند ظاهر شود (۱۰). در رفتار پرخشگرانه، فرد آگاهانه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به دیگران یا چیزهایی آسیب می‌رساند. در عرصه‌های ورزشی، حملات خشونت‌آمیز زیادی از جمله درگیری‌های فیزیکی، آزار لفظی و سایر حملات صورت می‌گیرد (۱۳).

خشونت مرتبط با ورزش نوعی خشونت بین فردی است. خشونت که در داخل و اطراف دنیای ورزش رخ می‌دهد می‌تواند عواقب شدید جسمی و روانی برای افراد درگیر داشته باشد (۳). پرخشگری از موضوعات بسیار مهم در مطالعات جامعه‌شناسی، روانشناسی و مدیریت ورزشی است. به نظر می‌رسد عوامل بیرونی بر بروز پرخشگری نقش اساسی دارد؛ اساسا خشونت و پرخشگری در ورزش سبب شده تا عواملی نظیر اعتراض به داور، شلوغی جمعیت، بروز هیجان، احساسات و

آشوب صورت پذیرد (۴). بنابراین یکی از مهمترین ناهنجاری‌ها در ورزش پرخشگری می‌باشد. رفتارهای پرخشگرانه سبب تخریب و آسیب‌رسانی به یک فرد یا اموال موجود می‌شود (۸). در رویدادهای ورزشی نیز اغلب خشونت جدی، مانند آسیب به اموال و حملات فیزیکی و رفتارهای نامناسب رخ می‌دهد که نیازمند واکنش مناسب از سوی مقامات می‌باشد (۱۲).

در همین راستا مربیگری یکی از مشاغل مهم در فوتبال است که با استرس و فشارهای زیادی همراه می‌باشد و بسیاری از مربیان در زمان رقابت و خارج از آن، از خود رفتارهای پرخشگرانه نشان می‌دهند. اساسا در ورزش فوتبال نقش مربی چندبعدی است؛ زیرا باید به ورزشکاران خود کمک کند تا مهارت‌های فیزیکی، ذهنی، فنی و تاکتیکی خود را توسعه دهند تا بتوانند با مشکلات کنار بیایند و در نهایت برنده رقابت شوند (۱۱).

در ادامه به پژوهش‌های مرتبط با موضوع اشاره می‌شود. لارباثویی و هارچالویی (۲۰۲۳)، در پژوهش خود بیان کردند: نبود مدیریت نامناسب در برگزاری مسابقات، نبود مجازات کافی در برخورد با خشونت و بداخلاقی در ورزش فوتبال و همچنین فقدان اداره و برخورد قانونی با مربیان خاطی فوتبال، از جمله عوامل اصلی بروز خشونت و گسترش آن است (۶). کرامتی مقدم و همکاران (۲۰۲۳)، در پژوهش خود بیان کردند: عواملی همچون نبود رضایت از فضای سیاسی و اجتماعی جامعه، عدم کنترل کافی تماشاگران آشوبگر توسط نیروهای امنیتی و همچنین عدم تجربه کافی مأموران امنیتی در برخورد با تماشاگران و حتی بازیکنان خاطی، عامل گسترش و شدت یافتن بدرفتاری و آشوب در ورزش فوتبال است (۵). یانپی و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهش خود بیان کردند: عوامل آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، امنیتی و عوامل مرتبط با مسابقه، نقش مهمی در کنترل خشونت در رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران دارد (۱۴). بنابراین باتوجه به موارد بیان شده می‌توان گفت؛ ورزش فوتبال پرریننده‌ترین ورزش در سراسر دنیا است و در کشور ایران نیز از اهمیت خاصی برخوردار است؛ که علاقه‌مندان زیادی را برای تماشای مسابقات لیگ برتر به ورزشگاه‌ها می‌کشاند و مشتاقان بسیار زیادی نیز از طریق رسانه‌ها، بازی‌ها را دنبال می‌کنند. متأسفانه حواشی و دعاوی مربیان، به بدنه فوتبال آسیب بسیاری زیادی را وارد می‌سازد و بروز رفتارهای پرخشگرانه مربیان در فوتبال، در نهایت سبب درگیری بازیکنان و کادرفنی با یکدیگر و داوران، درگیری‌های هواداران در ورزشگاه‌ها، خارج از آن و حتی ایجاد حواشی بسیار زیاد در فضای مجازی می‌گردد.

تمایل کافی به ادامه همکاری با محقق و ناکافی و ناقص بودن اطلاعات دریافتی افراد مشارکت‌کننده در پژوهش بود. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و گلوله‌برفی بود و نمونه‌گیری‌ها تا زمانی که امکان استخراج مفاهیم غیرتکراری از مصاحبه‌ها وجود داشت؛ ادامه یافت. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه- ساختاریافته بود و به منظور بررسی و دسته‌بندی اطلاعات، از نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰ استفاده گردید.

جهت تعیین روایی و پایایی از معیارهای اعتبار، انتقال پذیری، قابلیت اعتماد و تایید پذیری استفاده شد. به منظور اعتبار بخشی، متن مصاحبه‌ها و روش کدگذاری برای چند نفر از مشارکت‌کنندگان و چند استاد رشته مدیریت ورزشی ارسال و نقطه نظرات آن‌ها اعمال شد. به منظور انتقال‌پذیری، گزارش همه مراحل پژوهش، ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه‌ها صورت گرفت. برای بررسی پایایی از روش توافق درون موضوعی دو کدگذار استفاده شد. دو کدگذار متخصص در رشته مدیریت ورزشی و آشنا به روش کدگذاری، مصاحبه‌ها را کدگذاری کردند و درصد توافق بین دو کدگذار، ۸۴٪ به دست آمد؛ که با توجه به اینکه این میزان بالای ۶۰ درصد است، پایایی پژوهش مورد تایید قرار گرفت. برای تایید‌پذیری، چند نفر استاد مدیریت ورزشی و کارشناسان حوزه مربوط که خارج از فرآیند پژوهش بودند، همه مراحل پژوهش را بازبینی کردند و نقطه نظرات آن‌ها اعمال شد. در راستای مدنظر قرار دادن اصول اخلاقی در پژوهش حاضر؛ ابتدا اهداف و ضرورت تحقیق پیش از شروع مصاحبه‌ها برای شرکت‌کنندگان در پژوهش توضیح داده شد. سپس شرکت‌کنندگان با رضایت شخصی خودشان و آشنایی اولیه با موضوع مورد مطالعه پژوهش در آن مشارکت کردند.

یافته‌های پژوهش

در جدول زیر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش ارائه شده است.

همچنین حواشی فوتبال به کاهش کیفی سطح رقابت‌ها ختم می‌شود و مسیر رشد و توسعه فوتبال را مختل می‌سازد. بنابراین ضروریست تا به منظور مقابله با رفتارهای پرخاشگرانه مربیان در لیگ برتر فوتبال، راهکارهای اندیشیده شود که مسئله اصلی پژوهش حاضر، ارائه‌های راهکارهای موثر در کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان لیگ برتر فوتبال ایران می‌باشد.

روش‌شناسی پژوهش

هدف از تحقیق حاضر شناسایی عوامل مؤثر بر حضور پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی می‌باشد و به روش کیفی با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی توصیفی انجام شد. در این پژوهش هدف، شناسایی عوامل مؤثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران بود و به همین جهت از روش پدیدارشناسی و به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های مصاحبه از شیوه کلایزی (۱۹۷۸) استفاده گردید. بنابراین با توجه به ماهیت پژوهش و استفاده از روش پدیدارشناسی توصیفی؛ شیوه کلایزی با توجه به موضوع پژوهش به عنوان کاربردی‌ترین روش پدیدارشناسی توصیفی انتخاب گردید. جامعه مشارکت‌کننده در پژوهش حاضر شامل: اعضای هیات علمی دانشگاه در گروه مدیریت ورزشی، اعضای هیات علمی دانشگاه در گروه روانشناسی و روانشناسی ورزش، مدیران ارشد فدراسیون فوتبال، مدیران ارشد باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر، اهالی رسانه، مربیان، بازیکنان و هواداران باشگاه‌های فوتبال در سال ۱۴۰۳ بودند. در نهایت ۲۱ نفر از افراد ذکر شده به عنوان نمونه انتخاب شدند.

در انتخاب نمونه‌ها از افرادی استفاده شد که موضوع مورد پژوهش را تجربه کرده‌اند و یا با آن ارتباط مستقیمی داشتند. بنابراین تجربه زندگی، کاری و علمی افراد مشارکت‌کننده و رضایت کامل افراد از حضور در مصاحبه و توانایی آنان در انجام مصاحبه و بازگ کردن مطالب، ملاک ورود و انتخاب نمونه‌ها در پژوهش قرار گرفت. ملاک خروج افراد از پژوهش نیز نبود

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

خبرگان	سمت	جنسیت و تفکیک نفرات
گروه ۱	اعضای هیئت علمی دانشگاه در گروه مدیریت ورزشی	۲ نفر آقا ۲ نفر خانم
گروه ۲	اعضای هیئت علمی دانشگاه در گروه روانشناسی	۲ نفر آقا ۱ نفر خانم
گروه ۳	اعضای هیئت علمی دانشگاه در گروه روانشناسی ورزشی	۲ نفر آقا -
گروه ۴	مدیران ارشد فدراسیون فوتبال	۲ نفر آقا -

گروه ۵	مدیران ارشد باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر	۲ نفر آقا	-
گروه ۶	مربیان باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر	۲ نفر آقا	-
گروه ۷	بازیکنان باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر	۲ نفر آقا	-
گروه ۸	هواداران باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر	۱ نفر آقا	۱ نفر خانم
گروه ۹	اهالی رسانه	۱ نفر آقا	۱ نفر خانم

در جدول شماره ۲ تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق در مربیان فوتبال لیگ برتر ایران، نشان داده شده است. ارتباط با شناسایی عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه

جدول ۲. عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخاشگرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران

مضمون اصلی	مضمون فرعی
عوامل فردی	۱. ایجاد تعادل در بین کار و زندگی
	۲. تشویق به خودانضباطی
	۳. رعایت انصاف و صداقت در تصمیمات فردی
	۴. تعهد کاری و مسئولیت‌پذیری
	۵. دانش کافی در زمینه اخلاق حرفه‌ای
	۶. رعایت حریم شخصی و احترام به حقوق دیگران
	۷. انتقادپذیربودن
	۸. ارزش‌ها و باورهای فردی
عوامل روانی	۹. افزایش خودآگاهی و شناخت رفتارهای فردی
	۱۰. ویژگی‌های شخصیتی (ثبات عاطفی، همدلی، خودکنترلی)
	۱۱. عملکرد ذهنی مناسب
	۱۲. برخورداری از شرایط روانی و جسمانی مناسب
	۱۳. روحیه ورزشی مناسب در جلسات تمرینی
	۱۴. انگیزه و تعهد به توسعه فردی
	۱۵. قدرت تمرکز مناسب
	۱۶. هوش هیجانی مناسب
عوامل میان فردی	۱۷. مهارت‌های ارتباطی
	۱۸. ارتباط و تعامل مثبت با ذینفعان باشگاه
	۱۹. توسعه مهارت‌های تفکر خلاق و نوآوری
	۲۰. گوش دادن فعال
	۲۱. رفتار محترمانه و حرفه‌ای با ذینفعان
	۲۲. استراتژی‌های اعتمادسازی
عوامل محیطی	۲۳. سیاست‌های باشگاه یا سازمان در مورد رفتار و اخلاق ورزشی
	۲۴. اعمال تنبیهات و جریمه مربیان متخلف
	۲۵. ترویج فرهنگ سازمانی با تاکید بر احترام، انصاف
	۲۶. تنوع جغرافیایی بازیکنان
	۲۷. فرهنگ جامعه و اخلاق مداری هواداران در ورزشگاه‌ها
	۲۸. تاثیر رسانه‌ها در ایجاد رفتارهای مربیان
عوامل مالی	۲۹. انتظارات جامعه از نتایج کسب‌شده مربیان
	۳۰. پرداخت حقوق به‌موقع، مناسب و عادلانه به مربیان
	۳۱. ساختارهای مالی پایدار باشگاه‌های فوتبال
	۳۲. مدیریت صحیح منابع مالی باشگاه‌ها
	۳۳. پایبندی به تعهدات مالی باشگاه‌ها نسبت به مربیان
	۳۴. ارائه بودجه مناسب به‌منظور آموزش و ارتقاء مهارت‌های مربیان

۳۵. تاکید بر اخلاق ورزشی و بازی جوانمردانه
۳۶. تشویق بازیکنان به پیروی از دستورالعمل‌های اخلاقی
۳۷. مدیریت صحیح و مناسب شرایط تیم
۳۸. پرورش فرهنگ تیمی مثبت
۳۹. تعیین انتظارات واقع‌بینانه
۴۰. اجرای تکنیک‌های مربیگری مناسب
۴۱. طراحی جلسات آموزشی موثر
۴۲. ایجاد یک محیط آموزشی حمایتی
۴۳. ارائه بازخورد سازنده
۴۴. ایجاد تعادل در بین رقابت‌پذیری و اخلاق ورزشی
۴۵. تجربه مربیگری
۴۶. سبک رهبری توانمند و فراگیر

فلسفه و رویکرد مربیگری

۴۷. مدیریت درگیری بین بازیکنان
۴۸. کنترل موثر فشار و استرس در زمان بازی و تمرینات
۴۹. راهبردهای کاهش تنش در طول فصل
۵۰. راهکارهای کاهش استرس شغلی
۵۱. انعطاف‌پذیری در حل مشکلات
۵۲. توسعه مهارت‌های مدیریت زمان
۵۳. مهارت‌های حل تعارض
۵۴. قدرت ریسک‌پذیری مناسب
۵۵. افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس
۵۶. تشویق به گفتگو و حل مسئله

مدیریت تعارض و استرس

۵۷. آموزش مهارت‌های تفکر انتقادی و تحلیلی به مربیان
۵۸. آشنایی با قوانین و مقررات اخلاقی
۵۹. اجرای برنامه‌های آموزشی به منظور افزایش اخلاق و انضباط در باشگاه‌ها
۶۰. آموزش مربیان در زمینه مدیریت خشم
۶۱. آموزش مربیان در خصوص رفتارهای اخلاقی و احترام
۶۲. آگاهی از تاثیر رفتارهای غیراخلاقی در میدان ورزشی

آموزش و آگاهی

۶۳. احترام به استقلال مربیان در زمینه چپ‌نشین نفرات مدنظر در تیم
۶۴. استفاده از روانشناسان خبره ورزشی در باشگاه
۶۵. فراهم کردن امکانات و تسهیلات مناسب تمرینی مدنظر مربیان
۶۶. پرهیز از بیانیه‌نویسی و جنگ‌های روانی قبل از رقابت در فضای رسانه‌ای
۶۷. جذب نفرات مدنظر کادرفنی در زمان نقل و انتقالات
۶۸. استفاده از مدیران فوتبالی با اخلاق مناسب در راس باشگاه‌ها
۶۹. فرصت‌دادن به مربیان در صورت کسب نتایج نامطلوب در ابتدای فصل
۷۰. برقراری تعامل مناسب در بین کانون‌های هواداری و مربیان
۷۱. ایجاد منشور اخلاقی و ملزم‌نمودن مربیان در پابندی به آن
۷۲. مشخص نمودن حدود وظایف مربیان در باشگاه

نقش باشگاه‌ها

۷۳. ارزیابی مستمر از رفتار مربیان و تشویق مربیان برتر در زمینه اخلاقی
۷۴. برخورد قاطعانه در مربیان با رفتار نامناسب
۷۵. توجه کافی فدراسیون به رفتار مربیان در طول فصل رقابت‌ها
۷۶. نبود تبعیض در اعمال قوانین انضباطی بر علیه مربیان خاطی
۷۷. واضح بودن و شفافیت در قوانین انضباطی
۷۸. ارائه مشاوره‌های اخلاقی به مربیان
۷۹. استفاده از فناوری‌های به‌روز دآوری در راستای قضاوت مناسب داوران
۸۰. چپ‌نشین مناسب داوران در رقابت‌های لیگ‌برتر
۸۱. توجه کافی به امنیت مناسب برگزاری رقابت‌های لیگ برتر

نقش فدراسیون

باتجزیه و تحلیل یافته‌های حاصل از اطلاعات مشارکت‌کنندگان در پژوهش؛ عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخطرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران، شامل: ۸۲ مضمون فرعی در قالب ۱۰ مضمون اصلی عوامل فردی، روانی، میان‌فردی، عوامل محیطی، مالی، فلسفه و رویکرد مربیگری، مدیریت تعارض و استرس، آموزش و آگاهی، نقش باشگاه‌ها و نقش فدراسیون می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از تحقیق حاضر شناسایی عوامل موثر بر کاهش رفتارهای پرخطرانه مربیان فوتبال لیگ برتر ایران بود. از تجربه و تجلیل کیفی تعداد ۸۲ مضمون فرعی در قالب ۱۰ مضمون اصلی عوامل فردی، روانی، میان‌فردی، عوامل محیطی، مالی، فلسفه و رویکرد مربیگری، مدیریت تعارض و استرس، آموزش و آگاهی، نقش باشگاه‌ها و نقش فدراسیون بدست آمد.

بعد اول در مورد ایجاد تعادل در بین کار و زندگی مربیان می‌باشد؛ امروزه هر تغییری که در جامعه رخ می‌دهد، ضرورتاً به نوعی بر حوزه‌های مختلف زندگی انسان تأثیر می‌گذارد. سوال این است که اگر فردی در تعامل نزدیک با محیط زندگی کند، آیا ترکیب شخصیت او در طول زمان تغییر می‌کند و عملکرد جامعه را به طور قابل توجهی تغییر می‌دهد؟ مربیان ورزشی جزء کلیدی سیستم ورزشی هستند و نقش مهمی در حمایت عاطفی و اطلاعاتی ارائه شده به ورزشکاران دارند. حرفه مربیگری اغلب برای ساعات طولانی و نامتعارف و شرایط کاری خاص حرفه مشخص می‌شود، مانند ایفای نقش‌های متعدد و مقابله با طیفی از عوامل استرس‌زا؛ به عنوان مثال، ناامنی شغلی، انتظارات مسئولین، هواداران، ورزشکاران و هر مسئولی که در حوزه ورزش فعالیت دارد. حرفه مربیگری ورزشی با محیط‌های سختی که بر تعادل بین کار و زندگی تأثیر می‌گذارد، مشخص می‌شود. بر این اساس، نیاز به بررسی چالش‌هایی وجود دارد که مربیان در ایجاد تعادل بین وظایف حرفه‌ای خود با منافع خانوادگی و/یا شخصی خود با آن مواجه هستند. مربیان تعهداتی دارند که به بازیکنان کمک کنند تا از طریق استعدادهای آن‌ها شکوفا شوند و به پیشرفت حرفه‌ای برسند. مربیان با توجه به اینکه بیشتر وقت خود را با ورزشکاران و مسئولین ورزش سپری می‌کنند نیاز دارند که حریم کاری و زندگی خود را حفظ کنند به طوری که هر کدام از آن‌ها تداخل و تنش بر همدیگر ایجاد نکنند. بنابراین برای حمایت از مسیرهای شغلی مربیان، نیاز به بررسی چالش‌هایی است که مربیان هنگام تلاش برای متعادل

کردن نقش حرفه‌ای خود با وظایف خانوادگی یا علایق شخصی‌شان با آن مواجه هستند. مورد دوم تشویق به خود انضباطی است. مربیان در کنار افراد دیگر که با آن‌ها فعالیت دارد باید به خود انضباطی درست برسد به طوری که این امر باعث ایجاد اهداف و ارزش‌های روشن در کار خود داشته و به نوعی به خود و کارش احترام بگذارد. زمانی که مربی خود انضباط است باعث می‌شود ورزشکاران در مسیر درست ورزش خود ماند و تمام تمرکز خود را معطوف به هدف والای خود یعنی پیروزی دست یابند. بنابراین برای کاهش رفتارهای پرخطرانه مربیان نیاز است که اول خود مربی از نظم و انضباط اصولی در کار خود واقف بوده و خود الگویی برای ورزشکاران باشد. بعد بعدی انتقادپذیری مربیان فوتبال می‌باشد. مربیان به دلیل تأثیر شدیدی که انتظار می‌رود بر عملکرد تیم خود داشته باشند، بازیگران کلیدی در ورزش حرفه‌ای هستند. در دنیای پویای فوتبال، مربی سنگ بنای موفقیت است. یکی از جنبه‌های کلیدی انتقادپذیری است. نحوه برخورد و پاسخ مسئولین به انتقادپذیری مربی می‌تواند به طور قابل توجهی بر پیشرفت و عملکرد مربی تأثیر بگذارد. رسیدگی به انتقادهای سازنده‌ای که مسئولین و امور ذیربط به مربی در فوتبال دارند باعث می‌شود انعطاف‌پذیری و هم به ارتباطات باز بیشتر شود. همچنین با توجه به عملکرد تیم در رویدادهای ورزشی ممکن است انتقادهایی از مربیان انجام شود؛ در این بین ارزیابی توانایی یک مربی در فوتبال عمدتاً بر اساس رکوردهای برد-باخت در مسابقات ملی و بین‌المللی است که منجر به نقدهایی از مربی می‌شود. عوامل احتمالی اختلاف نظر و انتقادهایی که بر مربیان ایجاد می‌شود ممکن است؛ بر سر تاکتیک‌ها یا کادر فنی است که در آن مربی و باشگاه ایده‌های متفاوتی در مورد چگونگی دستیابی به موفقیت در زمین دارند. در برخی موارد، ممکن است بین مربی و مدیریت باشگاه نیز درگیری‌هایی رخ دهد که می‌تواند ناشی از تفاوت در دیدگاه، فلسفه یا شخصیت باشد. یکی دیگر از دلایل احتمالی جدایی مربی و باشگاه، درگیری با بازیکنان کلیدی یا تیم به عنوان یک گروه است. اگر مربی نتواند با بازیکنان ارتباط موثر برقرار کند یا درگیری‌های شخصیتی وجود داشته باشد، ممکن است این اتفاق بیفتد. شکاف بین یک مربی و یک باشگاه می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر تمام جنبه‌های عملیات تیم داشته باشد. در کوتاه مدت می‌تواند عملکرد و روحیه تیم را مختل کند و منجر به کاهش نتایج و از بین رفتن اعتماد به نفس بازیکنان شود. بنابراین مربیان با تجربه در زمان نقدهایی که از طرف مسئولین، ورزشکاران،

انگیزه ها و غلبه بر ناامیدی ها است. مربی نیاز دارد از طریق هوش هیجانی به خودآگاهی برسد این امر باعث توانایی مربی بر درک آنچه احساس می کند و ارزش های او می باشد. با خودانگیزختگی و توانایی خود برای رسیدن به هدف ها جهت دهی آن باعث بهبود مدیریت استرس می شود. هوش هیجانی به مربیان کمک می کند تا با داشتن ابزارهای جدید برای مقابله با استرس زاترین موقعیت هایی که در مسابقات رخ می دهد، نیازهای درونی و الزامات محیطی را بهبود بخشد. چارچوب هوش هیجانی فرصت هایی را برای مربیان فوتبال فراهم می کند تا تفکر خود را مهندسی کنند و از مجریانی که در کنار آنها کار می کنند حمایت کنند. بنابراین مربیان فوتبال در هر دو موقعیت مساعد و نامطلوب، دائماً با احساسات خود گفتگو می کنند. یک موقعیت مساعد ممکن است در یک مسابقه مهم به موفقیت منجر شود. یک موقعیت نامطلوب ممکن است به حذف شدن از مسابقات جام منجر شود. بر اساس این موقعیت ها یک مربی فوتبال باید در موقعیتی باشد که بتواند احساسات و عواطف بازیکنانی را که مربیگری می کند، درک کند. در مربیگری فوتبال پیشنهاد می شود که مربیان احساسات خود را با به کارگیری استراتژی هایی تنظیم کنند تا در موقعیت های مختلف کنترل خود را حفظ کنند. مولفه های دیگر همچون عملکرد ذهنی مناسب، برخورداری از شرایط روانی و جسمانی مناسب، روحیه ورزشی مناسب در جلسات تمرینی و قدرت تمرکز مناسب می تواند بر کاهش خشونت مربیان موثر باشد. نتایج پژوهش با [۳، ۱۱، ۱۳، ۱۴] همراستا می باشد.

عوامل میان فردی بخش سوم می باشد. ارتباط شفاف یک جنبه اساسی حرفه ای بودن در صنعت ورزش است. برای انتقال دقیق پیام ها، جلوگیری از سوء تفاهم و ایجاد روابط قوی با هم تیمی ها، مربیان، هواداران و رسانه ها ضروری است. مهارت های ارتباطی موثر برای ورزشکاران، مربیان و متخصصان حیاتی است تا افکار، ایده ها و استراتژی های خود را به طور واضح و مختصر بیان کنند. مهارت های ارتباطی در هر جنبه ای از زندگی حیاتی هستند، اما وقتی نوبت به آموزش و یادگیری می رسد، ارتباط موثر مهم است. ایجاد یک جامعه یادگیری قوی مستلزم آن است که معلمان ارتباطات ماهر باشند که بتوانند پیام خود را به طور موثر به دانش آموزان خود منتقل کنند. ارتباط موثر می تواند به دانش آموزان کمک کند تا موضوع را بهتر درک کنند، مشارکت را تشویق کنند و محیط یادگیری مثبت را تقویت کنند. باشگاه از ارزیابی مربیان به عنوان بخشی از توسعه آنها حمایت می کند. کیفیت کار مربیان نه تنها به اقدامات تشویق شده توسط سازمان یادگیرنده بستگی دارد، بلکه به خود مربیان نیز بستگی دارد زیرا

هوادران و افراد دیگر می شود باید بازخود درست و اصولی و انتقاد پذیر باشد. همچنین مولفه های دیگری همچون رعایت انصاف و صداقت در تصمیمات فردی، تعهدکاری مسئولیت پذیری، دانش کافی در زمینه اخلاق حرفه ای، رعایت حریم شخصی و احترام به حقوق دیگران باعث کنترل خشونت در بین مربیان می شود. نتایج پژوهش با [۳، ۴، ۱۰، ۱۳] همراستا می باشد.

عامل دوم مربوط به عوامل روانی است. افزایش خودآگاهی و شناخت رفتارهای فردی یکی از مولفه های عامل روانی است. توانایی مقابله با احساسات یک مهارت اساسی برای مربیان است، زیرا احساسات تأثیرات گسترده ای در ورزش دارند. آنها بر بهزیستی روانشناختی، روابط اجتماعی و عملکرد تأثیر می گذارند. به ویژه برای مربیان فوتبال مهم است که مسئولیت مراقبت از احساسات خود و بازیکنان خود را بپذیرند. به عنوان مثال، زمانی که مربیان فوتبال بازخورد مستمری دریافت می کنند، مانند تمجید یا انتقاد در مورد خود به عنوان یک فرد یا عملکرد تیمشان، ممکن است احساسات مثبت و منفی مربوطه را تجربه کنند. مربیانی که نمی توانند احساسات خود را کنترل کنند، شانس بیشتری برای رنج بردن از مشکلات فیزیولوژیکی و روانی دارند. مربیان باید به خودآگاهی لازم برسند تا بتوانند بازیکنان را بهتر بشناسند و تربیت کنند. زمانی یک مربی به خودآگاهی می رسد که تجربه کافی در زمینه کار خود داشته باشد؛ مربی نیاز دارد برای کاهش خشونت در ورزش به تحلیل خود پردازد این تحلیل می تواند از رفتارها، واکنش ها و تصمیماتی که در زمان های بحرانی گرفته نشات بگیرد.

بعد دوم در مورد ویژگی های شخصیتی مربیان است. مربیان با افراد مختلفی در ارتباط هستند به نوعی نیاز وجود دارد که همدلی و تعامل با آن ها داشته باشد تا باعث کاهش تنش ها شود. مربیان برای کاهش خشونت نیاز به خودکنترلی دارد این امر می تواند در زمانی که تنش و استرس وجود دارد موثر باشد به گونه ای که با تمرین در توانایی مدیریت استرس تصمیمات اصولی بگیرد. مربیان نیاز دارند عملکرد ذهنی مناسبی را از خود بروز دهند، یک مربی نیاز دارد با داشتن تمرکز بالا نکات فنی و تکنیکی را به ورزشکاران خود ارائه دهند. بنابراین مربیان باید برای کنترل خشونت خود به باور و شخصیت خود ایمان داشته و این امر می تواند عملکرد ذهنی آن ها را بسیار بالا برده و تأثیر بسزایی در توانایی ورزشکاران و کنترل خشونت خود داشته باشد. بعد بعدی هوش هیجانی است. هیجان بالاتر از هر چیز توانایی مربی برای مدیریت موثر خود و دیگران است. این شامل ارتباط با احساسات مربی، مدیریت، خودانگیزختگی، مهار برخی

این، حرفه ای بودن به حفظ یک محیط مثبت و هماهنگ در صنعت ورزش کمک می کند. وقتی افراد با صداقت، احترام و انصاف رفتار کنند، فرهنگ همکاری و کار تیمی را تقویت می کند. این به نوبه خود منجر به عملکرد بهتر، بهبود روحیه و افزایش بهره وری کلی می شود. مولفه های دیگری همچون گوش دادن فعال و استراتژی های اعتماد سازی می تواند بر کنترل خشونت مربیان تاثیرگذار باشد. نتایج پژوهش با [۷، ۱۰] همراستا می باشد.

عامل دیگر محیطی می باشد. اعمال تنبیهات و جریمه مربیان متخلف؛ کمیته های انضباطی با وضع کردن آیین نامه هایی انضباطی برای مربیان و بازیکنان ثابت کرد که هر چند مربی و ورزشکار حرفه ای باشد باید تنبیهات و جریمه هایی در مقابل تخلفی آن ها وضع شود این جمله بیان می کند که اعمال تنبیهات و جریمه به مربیانی که قوانین را نقض کرده اند، یکی از وظایف حیاتی و اساسی است که به منظور حفظ انضباط و عدالت در محیط ورزشی انجام می شود. این اقدام نشان از اهمیت اعمال عدالت و پایبندی به قوانین در ورزش دارد و به جلوگیری از تخلفات و حفظ انضباط کمک می کند.

ترویج فرهنگ سازمانی با تاکید بر احترام، انصاف؛ زمانی یک محیط می تواند سالم و پویا باشد که فرهنگ سازمانی در آن نشأت گرفته باشد. زمانی که مربیان به این باور برسند که در زیر سایه فرهنگ سازمانی به کار خود ادامه بدهند بنابراین ارزش، باور، رفتار و عادات آن ها به نسبت با فرهنگ آن سازمان خوی می گیرد. مربیان باید این امر را دریابند که آن ها پذیرفتند که ارزش یک بازی به فرهنگ آن بر میگردد و هدف استراتژی محیطی مجاب می کند که آن ها خشونت هایی که در محیط بازی رخ داد را کنترل کنند. تنوع جغرافیایی بازیکنان؛ در رویدادهای مختلف ورزشی حضور بازیکنان از مناطق و کشورهای مختلف در تیم ها باعث شده تنوع ورزشکاران زیاد شود این امر در محیط ورزشی باعث می شود که ابتکارات زیاد شده در کنار آن نقش آفرینی آن ها می تواند بر عملکرد یک بازی تاثیر بگذارد. مربیان باید به این امر توجه داشته باشند که بازیکنان از هر کشوری با شرایط خاصی که دارند نباید آن ها را تحت تاثیر قرار دهد. برخی مربیان ممکن است با برخی از بازیکنان که برخوردهایی داشته باشند که در شان و جایگاه مربی نمیگنجد بنابراین مربیان نیاز دارند که خود را با محیط و بازیکنان مختلف وفق دهند.

رسانه های جمعی امروزه به عنوان یک منبع غنی از شکل گیری واقعیت های اجتماعی در ورزش تبدیل شده است. با توجه

آنها آماده دریافت و به اشتراک گذاری اطلاعات با همتایان خود و با سایر متخصصان باشگاه مانند هماهنگ کننده ها هستند تا هر مربی را با احترام به آنها توسعه دهند. فلسفه باشگاه به این ترتیب، مربیان مشاهده می شوند و به طور منظم در مورد مربیگری خود بحث می کنند تا شیوه های مربیگری بهتر و یک خط استدلال تقریبی بین مربیان وجود داشته باشد. ورزشکاران نخبه اغلب به مربیانی نیاز دارد که مشکلات پیچیده مربیگری را حل کنند. نمونه هایی از این مشکلات مربیگری شامل غلبه بر آسیب های مکرر، ایجاد انگیزه در ورزشکاران و به حداکثر رساندن عملکرد آنها در زمان مناسب است. حل این مشکلات به ندرت متضمن تفکر خلاق است. خلاقیت در زمینه ورزش و پیچیدگی آن در رابطه با عملکرد در درجه اول اهمیت قرار دارد. رفتارهای ورزشی شامل حرکات و متغیرهای حرکتی است که در مقایسه با سایر اعمال خلاقانه منحصر به فرد هستند. در یک مفهوم کلی، خلاقیت اغلب به عنوان مجموعه ای از اقدامات (ذهنی یا فیزیکی) برای تولید ایده ها، محصولات و رفتارهای نوآورانه در نظر گرفته می شود که شامل تازگی و کارآمدی است. و در واقع، بازتاب چنین پیچیدگی، خلاقیت حرکتی در ورزش جنبه های متمایزی دارد. این شامل توانایی آشکار کردن چیزی جدید و ایجاد حرکات فیزیکی اصلی است که می تواند به نتایج منحصر به فرد منجر شود. کیفیت روابط بین فردی شرطی حیاتی برای شکوفایی خلاق و اجرای سبک مربیگری خلاق است. در بیشتر موارد، ورزشکار و مربی با هم در چارچوبی با ویژگی های منحصر به فرد و الزامات عملکردی خود عمل می کنند. به نظر می رسد اعتماد و آزادی عناصر ضروری برای ایجاد یک محیط آموزشی مفید در آن چارچوب و برای توسعه مهارت های خلاقانه در کل تیم هستند. بنابراین مربیان نیاز دارند برای ایجاد خلاقیت در کار خود در وحله اول به تفکر خلاق بپردازند و سپس آن را به عمل تبدیل کنند. در دنیای پرشتاب و رقابتی ورزش، حفظ حرفه ای بودن کلید موفقیت است. ورزشکاران، مربیان و متخصصان صنعت ورزش به طور مداوم در داخل و خارج از زمین زیر نظر هستند. روشی که آنها با خود رفتار می کنند، ارتباط برقرار می کنند و چالش ها را مدیریت می کنند می تواند به طور قابل توجهی بر شهرت و مسیر شغلی آنها تاثیر بگذارد. یکی از دلایل اصلی اهمیت حرفه ای بودن در ورزش تاثیر است که بر اعتبار یک فرد می گذارد. ورزشکاران، مربیان و متخصصانی که به طور مداوم حرفه ای از خود نشان می دهند، بیشتر مورد اعتماد طرفداران، حامیان مالی و ذینفعان قرار می گیرند. این اعتماد به فرصت ها و پشتیبانی تبدیل می شود و در نهایت به نفع حرفه ای و تیم هایی است که با آن ها در ارتباط هستند. علاوه بر

عامل مالی بخش مهمی در ورزش می باشد. در دنیای ورزش، مربیگری یک جنبه اصلی برای کمک به موفقیت و پیروزی تیم است. اما چگونه این مربیان بدون انگیزه، غرامت و امنیت می توانند در صدر بازی خود باقی بمانند؟ مربیان همچنین هر روز زمان زیادی را در تمام سطوح یک برنامه ورزشی اختصاص می دهند تا راه های موفقیت با تیم خود را بیابند. علاوه بر این، آنها دائماً در سفر هستند و باید آمادگی بیشتری نسبت به ورزشکاران داشته باشند. با جبران منصفانه کاری که انجام می دهند، سطح استرس مربیان کاهش می یابد و به آنها اجازه می دهد تا تنها بر اهداف خود تمرکز کنند. داشتن حقوق و دستمزد منصفانه همراه با مشوق هایی که در قراردادشان گنجانده شده است، می تواند مربیان را تشویق کند تا در سطح رقابتی بسیار کارآمد باقی بمانند. مربیانی که به طور عادلانه دستمزد می گیرند، احترام بیشتری نسبت به برنامه ای که برای آن کار می کنند قائل هستند و به انگیزه آنها برای موفقیت کمک می کند. ساختارهای مالی پایدار باشگاه های فوتبال؛ ساختار مالی پایدار برای باشگاه های فوتبال بسیار حائز اهمیت است به گونه ای که به طور پایدار در رویدادهای ورزشی شرکت داشته باشند و از نظر مالی قوی باشد. زمانی یک ساختار مالی مناسب می توان داشت که بودجه بندی دقیق، مدیریت درآمدها و سرمایه گذاری بلند مدت صورت بگیرد. باشگاه ها نیاز دارند برای افزایش منابع مالی از طریق نقل و انتقال بازیکنان، فروش بلیط، حق پخش تلویزیونی و حامیان مالی صورت گیرد. باشگاه ها باید با حامیان خود ارتباط موثر داشته باشد تا در کنار آنکه حامیان منفعت خود را می برد ارتباط تجاری موفق را داشته تا بتواند بیشتر حامی جذب کند. بیان شد نقل و انتقال و همچنین قراردادهایی که بازیکنان به باشگاه می بندند به نوعی بار مالی مثبت را به همراه دارد؛ با اجرای اصولی این راهکارها و رعایت اصول مدیریت مالی درست باشگاه می توانند ساختارهای مالی پایدار و درستی داشته باشند تا به شرایط بحرانی روبرو نشوند. ارائه بودجه مناسب به منظور آموزش و ارتقاء مهارت های مربیان

مربیان در هر عرصه ای که هستند نیاز به آموزش دارند این آموزش ها منوط به به روز شدن اطلاعات ورزشی در رشته های مختلف و به روز شدن تکتیک ها و تاکتیک ها می باشد. یک باشگاه ورزشی برای آموزش مربیان باید برنامه ریزی مالی داشته باشد و یک بخش از بودجه خود را به این امر اختصاص دهد. مربیان و مسئولین باید دوره های آموزشی که باعث بکارگیری

به جذابیت و اهمیت ورزش در جامعه و همچنین انعکاس رفتارهای مربیان، ورزشکاران، هواداران و افرادی که به نوعی در ورزش مسئولیت دارند از طریق رسانه ها باعث شده هدایت افکار عمومی و ساخت الگوهای تاثیر گذار از طریق رسانه ها به نمایش گذاشته شود. رسانه ها می توانند تاثیر قابل ملاحظه ای بر رفتار مربیان قبل و حین رویدادهای ورزشی بگذارند؛ این تاثیر می تواند به صورت ارتباط مستقیم با مربیان، انتشار محتوای ورزشی و گزارش هایی که از قاب رسانه اعلام می کنند شکل گیرد. زمانی که مربیان در مقابل برخی عوامل از خود خشونت بروز می دهند اولین گزینه رسانه ها هستند که بازتاب عکس العمل مربی را برای همگان به نمایش گذاشته و نقد و بررسی می کنند از این رو مربیان نیاز دارند با دقت بیشتری با رسانه ها ارتباط و برخورد داشته باشند تا با رفتارهای آگاهانه و تصمیمات درست در زمان های بحرانی بتوانند رسانه ها را به خود جلب کنند. بنابراین به نظر می رسد صحبت در مورد فرهنگ سازمانی به معنای صحبت در مورد اهمیت نمادگرایی برای افراد، آیین ها، اسطوره ها، داستان ها و افسانه ها و در مورد تفسیر رویدادها، ایده ها و تجربیاتی است که تحت تاثیر گروه هایی که در آن زندگی می کنند و شکل می گیرند. مربیان فوتبال اغلب نقش متمایز کننده ای برای باشگاه ها ایفا می کنند و به آنها کمک می کنند تا در یک محیط رسانه ای، متغیر و رقابتی که ممکن است نوآوری در مورد رهبری ایجاد شود، بقای خود را حفظ کنند. دیدگاه مربیان فوتبال به عنوان رهبر و نقش فرهنگ سازمانی باشگاه های فوتبال در تأیید این رهبری باید آشکار شود. نقش مربیان فوتبال امروزی فراتر از زمینه صلاحیت فنی است، به ویژه در یک بستر سازمانی و رقابتی که بر این نوع حرفه فشار وارد می کند تا اطمینان حاصل شود که تیم هایشان عملکرد بالایی دارند. انتظارات جامعه از نتایج کسب شده مربیان؛ زمانی که رویدادی برگزار می شود همه افراد که به نوعی در ورزش سهیم هستند از رئیس فدراسیون تا هواداران انتظاراتی که از مربیان و بازیکنان دارند. جامعه از مربیان انتظاراتی از جمله رساندن سطح عملکرد بسیار بالای بازیکنان از لحاظ فیزیکی و روحی، تربیت و پرورش ورزشکاران مستعد، ترویج ارزش های اخلاقی و انضباطی و انتقال دانش و تجربیات ورزشی خود به ورزشکاران می باشد. زمانی که مربی عملکرد قابل قبولی کسب می کند با بازخوردهایی که از طرف اطرافیان داده می شود نشان می دهد که آیا انتظارات و توقع جامعه توانسته برآورده کند. همچنین مولفه های دیگری همچون؛ سیاست های باشگاه یا سازمان در مورد رفتار و اخلاق ورزشی و فرهنگ جامعه و اخلاق مداری هواداران در ورزشگاه می تواند بر کنترل خشونت مربیان موثر باشد. نتایج پژوهش با [۱، ۸، ۱۲، ۱۴] همسو می باشد.

تیمی می باشد این امر باعث هم افزایی و همکاری بین بازیکنان و مربیان می شود. نیاز است که فرهنگ تیمی؛ بر پایه احترام، همکاری و اعتماد به همدیگر صورت گیرد. بازیکنان هر کدام به عنوان پازلی هستند که یک مجموعه بزرگی را تشکیل می دهند تلاش مشترک بازیکنان باعث بهبود عملکرد تیم می شود. بنابراین نیاز است که بازیکنان و مربیان مهارت های شخصی خود را بهبود بخشند تا در شرایط های مختلف بتوانند خود را کنترل و از خشونت جلوگیری کنند. مولفه دیگر بازخورد سازنده است. بازخورد یک ابزار قوی برای بهبود عملکرد می باشد. تمام رشته های ورزشی قبل و بعد از رویدادها شاهد بازخوردهایی هستند؛ بازخورد ها می تواند سازنده و در جهت بهبود عملکرد مثبت باشد یا می تواند باعث تخریب باشد؛ بنابراین بازخورد داده شده باید شفافیت کافی را داشته باشد؛ مربیان در هنگام رفتارهای نامناسب بازخوردهایی را دریافت می کنند این را باید در نظر داشت که بازخورد ها باید در زاویه ای سازنده و اصولی صورت بگیرد تا مربی اعتماد به نفس خود را تقویت کند.

مولفه دیگر سبک رهبری توانمند و فراگیر در بین مربیان ورزشی می باشد. مربیان ورزش به عنوان یک رهبر برای تیم عمل می کنند به گونه ای که رهبری آن ها باید به گونه باشد که اعضای تیم انگیزه کافی برای بهبود عملکرد و کاهش خشونت را داشته باشد. زمانی رهبری می تواند الگوپذیر باشد که باعث ایجاد ارتباط محترمانه بین اعضای تیم حاصل شود. مربیان به عنوان رهبران قوی نیاز دارند که به خواسته ها و نیازهای بازیکنان، مسئولین و هواداران را برآورده سازند این امر با توانایی گوش دادن به ایده ها و نظرات آن ها سورت می گیرد. بنابراین یک مربی مستعد رهبری باید انعطاف پذیری داشته باشد تا خودش را با شرایط و تغییرات مختلف وفق دهد. نتایج پژوهش با [۱، ۱۱، ۱۴] همراستا است.

عامل مدیریت تعرض و استرس دارای مولفه های می باشد که یکی از آن ها مدیریت درگیری بین بازیکنان است. در رویدادهای ورزشی مکن است اختلاف و درگیری هایی بین بازیکنان صورت بگیرد. مربیان نیاز دارند مهارت های اساسی را داشته و تاثیر منفی بر عملکرد تیم خود را کاهش دهد. بازیکنان باید مسائل خود را با گفتگو به جای تعارض و رقابت می توانند حل کنند. مربیان باید مرزهایی برای رفتارهای مجاز و غیر مجاز را کاهش دهند. مربیان باید با مدیریت تعارض و کاهش استرس در زمان بروز این موارد و با راهنمایی اصولی بتوانند بر کاهش خشونت بازیکنان خود اقدام کنند. مولفه دیگر کنترل موثر فشار و استرس در زمان بازی و تمرین می باشد. زمانی که مربیان با

و ارتقای عملکرد مربیان شود کمک کند. زمانی که آموزش صورت گرفت باید عملکرد و پیشرفت مربی مورد ارزیابی قرار بگیرد تا اثربخشی بار مالی اندازه گیری شود. یک بخش مهم دیگر استفاده از فناوری های نوین در عرصه مهارت ها می باشد مربیان نیاز دارند فناوری های مرتبط با آموزش ورزشی را ارتقاء دهند. بنابراین با به روز بودن مهارت های مربیان می توان در بهبود چشمگیر بازیکنان و تیم مثر ثمر باشد. همچنین مولفه های دیگر همچون مدیریت صحیح منابع مالی باشگاه ها و پایبندی به تعهدات مالی باشگاه ها نسبت به مربیان می تواند تاثیرگذار باشد. نتایج پژوهش با [۸، ۱۱، ۱۴، ۱۵] همسو می باشد.

عامل فلسفه و رویکرد مربیگری تاکید بر اخلاق ورزشی و بازی جوانمردانه است. مربی باید در عرصه های ورزشی و غیر ورزشی برای بازیکنان خود یک الگو باشد به طور که رفتار مربی به تربیت اخلاق حرفه ای بازیکنان می انجامد. مربیان باید برای خود قوانین و استانداردهای فلسفه ای داشته باشند به گونه ای که با رفتارهای مثبت و عملکردهای درست بازیکنان تشویق می شوند که آن ها را عملی کنند. هر مربی ممکن است در شرایطی قرار بگیرد که نتواند خشونت خود را کنترل کند در این بین مدیریت خشونت و جلوگیری از رفتارهای نامناسب در تمرین و رویدادهای ورزشی می تواند خود یک آموزش باشد. با تاکید بر این امر ارتقای اخلاق و رویکرد مربی در بازی جوانمردانه و پهلوانی کمک می کند تا عملکرد و موفقیت بازیکنان تضمین شود.

تشویق بازیکنان به پیروی از دستورالعمل های اخلاقی عامل دیگر است. اخلاق در ورزش بسیار حائز اهمیت است به طوری که در جامعه ورزش را به عنوان یک عاملی که بازیکنان با اخلاق حرفه ای بازی می کنند شناخته می شود. بازیکنان با بستن قرارداد با باشگاه به نوعی تعهد کاری و اخلاقی می دهند. در رشته های مختلف ورزشی اخلاق حرفه ای بازیکنان نمایان است؛ در این بین مربیان می توانند با تشویق مثبت و تقدیر از بازیکنان؛ انگیزه آن ها را برای رعایت دستورالعمل اخلاقی بالا ببرند. مربیان برای کنترل خشونت بازیکنان می توانند جلسات توجیهی و آموزشی قرار دهند به گونه ای که بازیکنان اهمیت و ارزش های اخلاقی را لمس و درک کنند. بنابراین با بسترسازی و ایجاد فضایی پرانگیزه و تشویق برای پیروی از دستورالعمل های اخلاقی می توان فرهنگ اخلاق را قوی تر ساخت. عامل دیگر؛ پرورش فرهنگ تیمی بود. در رشته های مختلف ورزشی که به صورت گروهی فعالیت دارند نیاز به پرورش فرهنگ

می‌تواند به افزایش تمرکز، اعتماد به نفس، همبستگی تیمی و کاهش احتمال ابتلا به مشکلات روانی کمک کند. بنابراین، استفاده از روانشناسان خبره ورزشی در باشگاه‌ها می‌تواند بهبود عملکرد و موفقیت تیمی را تسهیل کرده و به توسعه و پیشرفت ورزش کمک کند.

جذب نفرت مدنظر کادرفنی در زمان نقل و انتقالات؛ کادر فنی در ورزش یکی از اجزای کلیدی می‌باشد. زمانی که باشگاهی می‌خواهد نقل و انتقالی انجام دهد نیاز دارد تا افراد مجربی پای کار بیایند به گونه‌ای که این امر منجر به انتخاب صحیح و اصولی شود. کادر فنی باید استراتژی لازم برای جذب افراد مد نظر با اهداف، نیازها و معیارهای باشگاه را در نظر بگیرد. در کنار آن نیازها و شرایط تیم را در نظر بگیرد. کادر فنی با دادن پیشنهادهایی می‌تواند نفرت مدنظر خود را در زمان نقل و انتقالات جذب کرده و به تقویت کادر فنی و بهبود عملکرد تیم کمک کند.

استفاده از مدیران فوتبالی با اخلاق مناسب در راس باشگاه‌ها؛ انتخاب مدیران فوتبالی با اخلاق در باشگاه‌ها باعث بهبود عملکرد و شهرت یک باشگاه می‌شود. زمانی که مدیران باشگاه که در راس قرار دارند با رهبری اخلاقی مناسب ارزش‌ها و رفتارهای منطقی را پیروی کنند می‌توانند هدف باشگاه را هموارتر کنند. در کنار آن مدیران باید به اعضای خود از جمله مربیان و بازیکنان که در تیرراس امور قرار دارند احترام قائل شوند. مدیر باشگاه باید در تصمیمات خود شفافیت و انصاف را در نظر بگیرد به طوری که اعضای تیم و هواداران اعتماد کامل را داشته باشند. همچنین زمانی که مدیری که در راس قرار دارد از فساد مالی و انسانی جلوگیری کند می‌تواند به عنوان مسئول شایسته در بین جامعه شناخته شود. برقراری تعامل مناسب در بین کانون‌های هواداری و مربیان؛ هواداران یکی از ارکان کلیدی در ورزش هستند. برقراری و تعامل مناسب در بین مربیان و هواداران باعث ارتباط موثر و قوی بین آن‌ها شده به طوری که می‌توانند تعامل بیشتر با هم داشته باشند. زمانی که مربیان ورزشی برای هواداران تیم خود احرام قائل هستند در مقابل هوادارات هم ارزش گذاری برای تیم را داشته و به نوعی ارتباط سالم و موثری را خواهند داشت. هواداران تیم‌ها از بازیکنان و مربیان انتظاراتی دارند زمانی که مربی نتواند توقعات و انتظارات آن‌ها را برآورده کند ممکن است هوادار از آن‌ها دور شده و به نوعی که ممکن است ارتباطات کلامی نامناسبی رد و بدل شود در این هنگام مربی قوی نیاز دارد ارتباط خود را با هوادار حفظ کند. ایجاد منشور اخلاقی و ملزم‌نمودن مربیان در پایداری به آن؛ هر سازمانی برای خود منشور اخلاقی دارد که باید مسئولین آن

فشار و استرس در زمان بازی و تمرین روبرو می‌شوند نیاز به مولفه‌هایی از جمله برنامه ریزی و مدیریت زمان دارند تا به کاهش فشار و استرس کمک کند. نیاز است مربیان برنامه‌های خود را به طور موثر و وقتیت پذیر تنظیم کنند. مربیان باید در کنار تمرین‌های پرفشار فضای تفریحی و فعالیت‌های خارج از ورزش را برای کاهش استرس و فشار ایجاد کنند. قدرت ریسک‌پذیری مناسب در بین مربیان ورزشی یک امر ضروری است. مربیان نیاز دارند که در شرایط خاص ریسک‌پذیر باشند این امر به نوعی انعطاف‌پذیری آن‌ها را نشان دهد. مربیان در این شرایط تصمیم‌هایی را می‌گیرند که می‌تواند چالش را به موفقیت تبدیل کند. همچنین برای مدیریت تعارض و استرس به مولفه‌های همچون؛ راهبردهای کاهش تنش در طول فصل، راهکارهای کاهش استرس شغلی، مهارت‌های حل تعارض، قدرت ریسک‌پذیری مناسب، افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس و تشویق به گفتگو و حل مسئله باید توجه داشت. نتایج حاصل با [۵، ۸، ۱۴] همسو است.

عامل دیگر نقش باشگاه‌ها در کاهش خشونت مربیان بود. در این بین مولفه‌های مختلفی دخیل می‌باشد که از جمله؛ احترام به استقلال مربیان در زمینه چینی نفرت مدنظر در تیم است؛ زمانی که باشگاه با مربی قرارداد می‌دهند اختیاراتی را به او می‌دهد از جمله این اختیارات چینی بازیکنان در تیم می‌باشد. باشگاه‌ها باید به این اصول وافق باشند که مربیانی که انتخاب می‌کنند از لحاظ تجربه و دانش با معلومات کامل هستند. بنابراین مربیان از این اختیار استفاده کرده و براساس شرایط فنی و روحیه تیم بهترین بازیکنان را انتخاب کنند، باشگاه از دخالت‌های غیر ضروری در انتخاب‌های مربی پرهیز کند و به تصمیمات مربیان احترام بگذارند. زمانی که به انتخاب‌های مربی احترام گذاشته می‌شود مربیان متضمن افزایش کیفیت و عملکرد تیم خود هستند. از این رو، باشگاه‌ها باید این اصل مهم را در تمام تصمیمات و فعالیت‌های ورزشی خود رعایت کنند. استفاده از روانشناسان خبره ورزشی در باشگاه؛ هر تیم و باشگاه نیاز با روانشناس دارد، بکارگیری روانشناس خبر ورزشی در باشگاه‌ها باعث می‌شود در شرایط مطلوب و غیرمطلوب تاثیرات روانی مناسبی را هم به بازیکنان و هم مربیان داشته باشند. مربیان می‌توانند بازیکنان را در مسائل مربوط به تمرینات، روحیه دهی و کاهش استرس کمک شایانی انجام دهند. با استفاده از تجربه و دانش خود، روانشناسان ورزشی می‌توانند به مربیان و مدیران باشگاه نکات مهمی را معرفی کنند تا بهترین راهکارها برای مدیریت و بهبود عملکرد روانی بازیکنان ارائه شود. این همکاری

سازمان از آن تبعیت کنند. در فوتبال هم باشگاه ها و سازمان های ورزشی برای خود منشورهای اخلاقی و رفتاری را در ورزش ایجاد کردند. در این بین مربیان نقش کلیدی را در رفتار و اخلاق ورزشی ایفا می کنند. سیاست ها حاکی از آن است که مربیان باید از قوانین مکتوب بازی تبعیت کنند. سیاست های باشگاه این را نشان می دهد که رفتار مربی باید به گونه ای بشد که برای خود و باشگاهی که در آن فعالیت دارد اعتبار ایجاد کند. مربی باید حسن نیت و بازی جوانمردانه و اخلاق ورزشی را ترویج کند. در عرصه های ورزشی مربیان به عنوان یک رهبر؛ معلم و مدیر برای ورزشکاران محسوب می شود. زمانی که در دنیای ورزش به دنبال مربیانی باشند که تعهدات اخلاقی را با رفتارهای مناسب و صادقانه پیش ببرند باعث ارزشمندی آن ها می شود. منشور اخلاقی برای مربیان به مثابه نظام نامه هایی هستند که ارزش های شغلی و حرفه ای آن ها را بیان می کند که از این طریق باشگاه ها می توانند به آرمان و هدف های خود برسند. به نظر می رسد فدراسیون های ورزشی با تعیین مولفه های نظاممند اخلاقی بتوانند رفتارهای اخلاقی مربیان را در جهت اهداف خود سوق دهند و به نوعی منشور را به عنوان یک ابزار برای ارزیابی از وضعیت اخلاقی آن ها باید دانست. لذا نیاز است که مربیان با اهمیت و اهداف منشور اخلاقی آشنا شوند و باید آموزش های مرتبط با اخلاق حرفه ای را دریافت کنند. نتایج پژوهش با [۲، ۶، ۱۴] همراستا است.

عامل دیگر نقش فدراسیون می باشد؛ ارزیابی مستمر از رفتار مربیان و تشویق مربیان برتر در زمینه اخلاقی؛ ارزیابی مستمر رفتار مربیان از طریق فدراسیون ها و تشویق آن ها برای بهبود اخلاق حرفه ای بسیار حائز اهمیت است. در این رابطه می توان از روش های مانند مشاهده مستقیم رفتار مربیان از مسئولین فدراسیون، بررسی بازخوردهایی که از طرف ورزشکاران، هواداران، حامیان مالی و افراد دیگر دریافت می شود، در این صورت فدراسیون با برگزاری جلسات بازخورد و ارزیابی می تواند بر رفتار مربیان احاطه داشته باشد. همچنین با تشویق مربیان برتر به رشد و بهبود در زمینه اخلاقیات می تواند از طریق ارائه پاداش ها و تشویق و تقویت مکرر از رفتارهای حرفه ای مربیان باعث اثربخش باشد. برخورد قاطعانه در مربیان با رفتار نامناسب؛ برخورد مسئولین فدراسیون با مربیانی که رفتارهای نامناسب دارند بستگی به سطح و نوع تخصص ورزشی دارد؛ در هر صورت در اکثر موارد فدراسیون ها برای رفتارهای نامناسبی که از مربیان سر می زند دستورالعمل ها و قوانینی را وضع کردند. در بین دستورالعمل ها و قوانین برخی از اقدامات فدراسیون ها برای مربیان می تواند شامل اخطار، تحریم، محرومیت از فعالیت ها و

حتی در صورت مشکلات بیشتر باعث ابطال مجوز یا مدرک حرفه ای مربیگری آن ها شود، هدف فدراسیون ها از این اقدام حفظ انضباط و ارتقای اخلاق حرفه ای در سطح مربیگری می باشد. در هر صورت فدراسیون ها نیاز دارند که با دیدن رفتارهای نامناسب از طرف مربیان ابتدا در مورد علل رفتار نامناسب با مربیان صحبت کرده و اقدامات تربیتی و ترغیبی را فراهم سازند تا بر بهبود رفتار مربیان تاثیر بگذارند، در شرایط بحرانی فدراسیون ها قدرت این را دارند اقدامات تنبیهی را برای مربیان داشته باشند. توجه کافی فدراسیون به رفتار مربیان در طول فصل رقابتها؛ توجه کافی فدراسیون به رفتار مربیان در طول فصل رقابتها اهمیت ویژه ای دارد. در واقع، توجه کافی فدراسیون به رفتار مربیان در طول فصل رقابتها رفتار و عملکرد مربیان را در طول فصل رقابتهاهای مختلف را مورد نظارت و ارزیابی قرار دهند و در صورت نیاز اقدامات لازم را انجام دهند تا اطمینان حاصل شود که مربیان به نحوه ای عمل می کنند که با اصول و مقررات مربوطه سازگار باشند و به توسعه و پیشرفت ورزشکاران کمک کنند. نبود تبعیض در اعمال قوانین انضباطی بر علیه مربیان خاطی؛ این جمله بیان می کند که اهمیت عدم وجود تبعیض در اعمال قوانین انضباطی برای مربیانی که خطا کرده اند بسیار زیاد است. این امر نشان دهنده اهمیت انصاف و برابری در برخورد با مربیانی است که قوانین را نقض کرده اند و نشان می دهد که همه مربیان باید برابری در مقابل قوانین و انضباط داشته باشند. استفاده از فناوری های به روز دآوری در راستای قضاوت مناسب داوران؛

فدراسیون های ورزشی نیاز دارند که با فناوری های نوین دنیا به فعالیت خود بپردازند. بدیهی است قضاوت درست باعث عملکرد بهتر و راضی بودن افراد می شود. این امر نشان دهنده اهمیت به کارگیری فناوری های نوین در فرایند دآوری برای افزایش دقت، عدالت و شفافیت در تصمیم گیری های داوران است. یکی از فناوری های به روز وی ای آر می باشد که در دنیای ورزش و در رشته های مختلف ورزشی به عنوان یک کمک دارو عمل می کند و به نوعی قضاوت و عملکرد داوران در مسابقات بسیار حساس را کمک می کند. در این بین ایران نیاز دارد برای کاهش خسونت مربیان و عملکرد صحیح داوران از این فناوریها استفاده کند. نتایج پژوهش با [۲، ۴، ۶، ۱۲، ۱۳] همراستا می باشد.

امروزه رفتارهایی که از مربیان در رویدادهای ورزشی دیده می شود حاکی از آن است که مربیان نیاز به رعایت اصول و قواعدی هستند که بر بازی جوانمردانه ورزشی لطمه وارد نشود. نیاز است آموزش های لازم برای مربیان و بازیکنان از طریق فدراسیون های ورزشی گذاشته شود تا بتوانند با فشارها و تنش هایی موجود

پرخاشگرانه را داشته باشند.

سپاسگزاری

نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از کلیه افرادی که در انجام تحقیق، محققین را همراهی نموده‌اند، تشکر و قدردانی نمایند.

در ورزش به بهترین شکل مدیریت کنند. مربیان نیاز به فرهنگ سازی و ایجاد احترام بین خود و افرادی که به نوعی در عرصه های ورزشی از آن ها توقع دارند. برخی مربیان نیاز دارند که روانی کاوی شوند به گونه ای که در شرایط بهترانی توانایی کنترل احساسات و تنش ها را داشته باشند. بنابراین با مربیان باید آموزش های درست برای مدیریت استرس و رفتارهای

References

- DENG, Huijian; CAO, Shijian; TANG, Jingen. Prediction of sports aggression behavior and analysis of sports intervention based on swarm intelligence model. *Scientific Programming*, 2022, 2022: 1-11.
- DEVÍS-DEVÍS, José; SERRANO-DURÁ, José; MOLINA, Pere. "The referee plays to be insulted!": An exploratory qualitative study on the Spanish football referees' experiences of aggression, violence, and coping. *Frontiers in psychology*, 2021, 12: 656437.
- EDWARDS, Carla; CLAUSSEN, Malte Christian; SCHMIDT, Ralph Erich. Mental health impacts of interpersonal violence in sports. *Sports psychiatry*, 2023.
- Gholami Torkesaluye, S., Heydarinejad, S. Study of Affecting Factors leading to Aggression from the Viewpoint of Football Fans in Ahwaz. *Sport Management Studies*, 2015; 7(28): 121-134.
- KERAMATI, Moghadam Majid, et al. INVESTIGATING THE CAUSES OF AGGRESSION, HOOLIGANISM AND VANDALISM OF FOOTBALL SPECTATORS. *Педагогико-психологические и медико-биологические проблемы физической культуры и спорта*, 2023, 18.2: 199-209.
- LARBAOUI, Sahnoun; HARCHAOUI, Youcef. Proposing mechanisms to combact sports corruption in football from the a university professor point of view. 2023, 20.1: 50-61.
- MATTHEWS, Christopher R.; CHANNON, Alex. Understanding sports violence: Revisiting foundational explorations. *Sport in Society*, 2017, 20.7: 751-767.
- Nejhad Sajadi, S. A., Goderi, R., GhahremanTabrizi, K. Identifying Factors Affecting Aggression among Iranian Female Premier League Football Players. *Sport Psychology Studies*, 2018; 7(24): 17-34. doi: 10.22089/spsyj.2017.3790.1384
- OZTURKCAN, Selcen, et al. Analysis of tweets about football: 2013 and 2018 leagues in Turkey. *Behaviour & Information Technology*, 2019, 38.9: 887-899.
- PREDOIU, Radu, et al. Aggression in martial arts coaches and sports performance with the COVID-19 pandemic in the background—A dual processing analysis. *Arch. Budo*, 2022, 18: 23-36.
- SYRMPAS, Ioannis; BEKIARI, Alexandra. Differences between leadership style and verbal aggressiveness profile of coaches and the satisfaction and goal orientation of young athletes. *Journal of Physical Education and Sport*, 2018, 18: 1008-1015.
- TASIĆ, Jelena, et al. Legal Provisions on Violence in Sports and Disputable Issues in Court Practice. *FACTA UNIVERSITATIS-Law and Politics*, 2018, 16.3: 225-236.
- WARD, Eric J., et al. The role of menopause and reproductive senescence in a long-lived social mammal. *Frontiers in Zoology*, 2009, 6: 1-10.
- Yanpi, T., Doosti, M., Zare Abandansari, M., Darvishi, ., A. Investigating the Effective Factors on Improving the Performance of the Police Force in Controlling Violence and Maintaining the Security of Spectators in Iranian Premier Football League Competitions. *Police Knowledge Journal*, 2021; 22(4): 173-200.
- Zare Abandansari, M., Azizian Kohan, N. The Private Companies, and Sponsorship Motivation: A Case Study in Persian Gulf Premier League. *Sports Business Journal*, 2023; 3(3): 29-44.
- Zare Abandansari, M., AZIZIAN KOHAN, N., rezapour, F. Development of Strategies Related to Revenue Generation

of Esteghlal & Persepolis Football Clubs. *Communication Management in Sport Media*, 2022; 10(1): 40-55.